

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Ματ. XL 12/1976*

A1
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1968 / Απρίλιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Μανδρακίων ..
(παλαιότερον ὄνομα: Μαντραπεῖικ.), Ἐπαρχίας .. Σιντικῆς ..
Νομοῦ .. Σερρών ..

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος 10. (Σ...
 Ἀνδρεόπουλος Νικόλαος ἐπάγγελμα ... Δ. Δ. Δ. α. λ. ο. ς. ...
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Μανδρακίου. Κ. Ποσειδών. ...
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον 5. ...

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... Δῆμος. Γεωργίου ...
.....
.....
ἡλικία ... 73 ... γραμματικαὶ γνώσεις ... Δ' Δημοσίου ...
..... τοποσ κατογωγῆς ... Αν. Θράκη

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαί αγροτικές περιοχαί προωρίζοντο διά σποράν καί ποιαί διά βοσκήν ποιμνίων; *Ὑπῆρχον καί ὑπάρχουν καί εἴμερον ἐξιδίαι περιοχαί προωριζόμεναι διά ὕλην βοσκήν ποιμνίων (αὐχέν-προβάτων)*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτηταί; α) εἰς φυσικά πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς· κλπ. *Εἰς γαιοκτήμονας Τούρκους*

- 10773) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περίουσίαν τοῦ συγκεντρωμένη καὶ μετὰ τὸν
-ορητ (γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανεμομένης ὑπὸ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
..... τοῦ ; Ἡ περίουσία διατηρεῖται συγκεντρωμένη, διανεμομένη
..... εἰς τὰ τέκνα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τῶν,

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Μετακολουθεῖται εἰς ἀμφοτέρας τῶν δύο ἀναφερόντων. Ἐρχομένων. Συγχρόνως.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *.. ΔΕΦΕΛΩΣ .. ΝΑΙ,*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *.....*

.. Σήμερον. ΔΕΝ. ὑφίστανται. κτήματα. ἀνήκοντα. εἰς. γαιοκτημόνους. Ταῦτα. ἔχουν. περὶ. εἰς. τοὺς. Χριστιαν. Παλατιέρον. Ἐργάζοντο. μὲ. ὅπως. τῶν. οἰκογενειῶν.

2) Πῶς ἐκάλουντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *.. Ε. Ἐμπροι. Ποία. ἦτο. ἡ. κοινωνική. των. θέσις ; ..*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *.. Εἰς. εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *.....*

.. Ἐχρησιμοποιοῦντο. ἔργαται. .. ὁμοίως. κατὰ. τὴν. θέρισμα. ἀλώνισμα. τρυγητῶν. παρεχόμενα. ἀπὸ. παρακατέμενα. χωρία. Ἡ. ἀμοιβή. διάφορη. εἰς. τοὺς. ἀνδράς. καὶ. γυναῖκες. καὶ. εἰς. εἶδος.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρεταί) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *.. Ο. ΧΙ. ΔΕΝ. ὑπῆρχον. δούλοι. καὶ. δούλαι.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *.. Πρὸ. τῆν. 1920. εἰς. Α. Θράκην. Πόντον. Ρωσίαν. Ἐργάζοντο. εἰς. τὰ. κτήματα. των. ἢ. εἰς. κτήματα. ἄλλων.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται *.....* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *.. Κατὰ. καιρὸς. ἐπῆγαιναν. εἰς. ἔργαται. εἰς. τοὺς. ὅρους. ὅπου. ἔκοπτον. ξύλα. προσορίζομενα. εἰς. φυλάκτους.*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;
 ... Ἰαλαυόταρον . καὶ . πρὸς τῆς . χειμέως . τῶν . ἀμεινῶν .
 . λιπασμάτων . τὰ . χωράφια . ἐλιπαίνοντο . μετ' ἰωϊκῆν .
 . κάρων . αἰχμοσφραγίων . καὶ βοῶν ., καλῶς . καὶ μετ' ἰωϊκῆν .
 (καθεὶν τῆς καλαμῶς, μετὰ τὸν θερισμόν) .

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ ἔτος ... 1950

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... 1990 .. ἐχέμετε χημείας.

τῶν σιδηρῶν ἄροτρα:

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Χρησιμοποιεῖται τὸ μονόφτερον ἄροτρον .
 . ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα σιδηροφύλων κατεσκευάζοντες
 . σιδηρὰ ἄροτρα

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

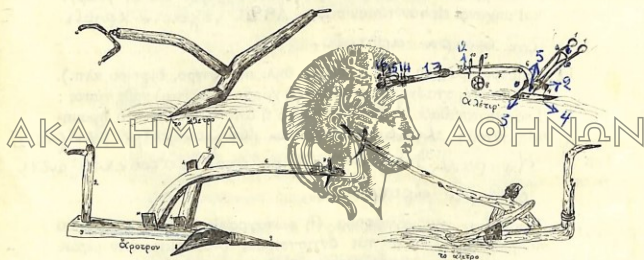
3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) ... 1936

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Ἐν ἔτει 1965

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1955.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμού ... 1934 (Ι. Κιουρτζής 1902; Αν. Θράκη).
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
 ... Ἐκαστος .. χωρὶς .. κατασκευάζει .. μόνος τὸν ...
 ... τὸ ξύλινον ἄροτρον .. Σήμερον τὸ τοιοῦτον ἔχει .. ἀντι-
 ... κατασκευῇ .. ἐξ ὧν τὸ διέκρουται τινούταν ..
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. .. χερσουλία	6. .. ταβάρη	11. .. χαίτζος
2. .. ἰπτερό	7. .. ζεψία	12. .. ὑψηλὰ
3. .. ὕνι	8. .. προκούλι	13. .. ζεψιὰ
4. .. ὀβρά	9. .. ἄστιας	14. .. βίδες
5. .. μανναί	10. .. βταυράς	15. .. κενές

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

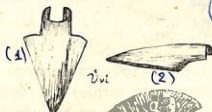
16) μεθοδεῖν

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

... Ἄν. ὑψίστατον. σήμερον. ἐν ταύτῃ. ξυλινῇ...
 ἄροτρα. Παλαιότερον. τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου
 .. ἦτο. μίας. μορφῆς, διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν χωρῶν.

(Σχῆμα 2.)

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Τὸ εἶδος τῆς.

σπάθης ἦτο. καμπυλωτὴν, μετὰ τὴν καμπύλιν πρὸς τὴν χειρὰν.

ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

ἦτο... κατασκευασμένη ἐκ ξύλου.....

- 7) Ἔργαλεα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

Διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ξυλίνου ἀρότρου
 ἐχρησιμοποιῶντο. σκεπάρνι, σκενοδέπαρνο μετὰ κόπην, πριόνι
 ἀρίδι, ἀρνάρι.

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ὅς. εἰ. τὸ. πλεῖστον. βόες, εἰς. ἐλαχίστας δὲ περιπτώσεις ἵπποι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Ἐχρηθεῖ μαρτυροῦντος. ἀνεκρύνεν. ὡς. καὶ. ἡμέτερον. δύο ζῶα θηανώτατα δὲ ἓν, διὰ τὸ ὄργωμα.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμά με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἦτο. καὶ. εἶναι. καὶ. ἡμέτερον. ἀπεκρυσσάμενος. ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογράφησατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

... ἡ μορφήν τοῦ χρησιμοποιούμενου... ἀλλάζει. καὶ. ἡμέτερον. ζυγὸν. εἶναι. ἡ ἀπεκρύν. (αἱ). ἐκκρυσσάμενη. καὶ. διὰ. τοῦ. ἄροτρον. καὶ. διὰ. τοῦ. τοῖς δοκαροῖς.

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Δὲν. χρησιμοποιοῦται. κρίκος, ἀλλ' αἱ ἐπίμηκες. αἰκμηρὸν. καρφίον. (σκήμα. θάψον. 1α), τὸ. ὀπαῖον. λέγεται. μετὰ. δὲ.*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;

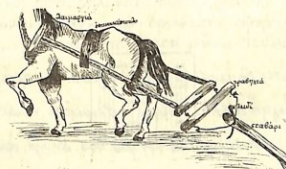
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει το ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. Ἀνεκαῖεν, καὶ ἐμφερὲν, ὡς ν.ε. καὶ ὀργῶναι τὸ αὐτὸ ἄτομον ἄνδρας, ὁ ἰδιουτήτης τοῦ ἀγροῦ (ὁ πατήρ. ἢ... εἰς... ἐκ... τῶν... κ.τ.λ.).

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Ὑπὸν. εἰς τὸ ξύλινον, ὅθεν καὶ εἰς τὸ σιδηρὸν ἄροτρον τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν γίνεται καὶ ἡμῶν χρόνον, χρησιμοποιεῖται πρὸς τοῦτο ὁ ξυρὸς (δελτ. 1. εἰς 6).

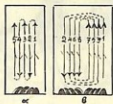
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρὸν ἄροτρον.....

Πρὸς εὐνδεῖν τοῦτο μετὰ τοῦ ἄροτρον χρησιμοποιεῖται ἡ ζευγιά (δουλημένην, ἰκταχραφία ἀριθμὸς 8)...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Κατὰ τὸ ὄργωμα ἢ τῶν ἀπαραν, διὰ νὰ κοιτωδῇ ὁ γεωργὸς τὰ ζῶα κρατᾷ αὐτὰ διὰ σχοινίου, τοῦ ὁποίου τὸ ἓν ἄκρον εἶναι δεμένον ἀπὸ τὰ κέρατα τοῦτον,

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- Καὶ παλαιότερον καὶ σήμερον τὰ ὄργωμα φέρεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδ. αὐτ. (β). . . .
- ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὁργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὁργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρείδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, πασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); Ἡ ἔσπορά καὶ ἔχι τὸ ὄργωμα γίνεται, διὰ χωριέων τοῦ ἀγροῦ εἰς λωρείδας καὶ πεχαμένους. ἔσπορες (σποριές).....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά); **Μὲ αὐλακίαν**, κυ-
ρίῃ. τὸν ἀχρὸν. 68. ἑσπρίει. καὶ ἕτερα ἀφ' οὗ ἑσπρίων μίαν-μίαν

- 6) Πού υπάρχει ή συνήθεια να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνη, δηλ. να μη χρησιμοποιηται άροτρον ; ΕΙΣ. ΟΥΔΕΝ. ΜΕΡΟΣ. ΕΙΣ. ΤΗΝ. ΠΕΡΙΟΧΗΝ. ΤΟΥ. ΧΩΡ. . ΡΙΘΩ. ΔΙΑΡΧΕΙ. ΤΟΙΩΤΗ. ΣΥΝΗΘΕΙΑ.....

- 7) Ποιοι τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῇσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Εἰς πολλὰς περιπτώσεις χινοῦται περαιότερα τοῦ ἐνός ὀρχώματα. Εἰς τὸ πρῶτον ὀρχωμα τὰ ὕνι εἰσχωρεῖ βαθύως ἐντὸς τοῦ χώματος, δι' ὃ καὶ μετ' εἰδικὴν ἀνεγρύκλειον ἀνοίχουν τὸ ἀλέτρι. Εἰς τὸ ἐπόμενον ἢ τὰ ἐπο-
μένα ὀρχώματα κλείνουν τὸ ἀλέτρι, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ὕνι νὰ μὴν εἰσχωρῇ βαθύως. Οἱ αὐλακίαι εἰς τὸ δεύτερον ὀρχωμα ἀνοίχονται καθέτως πρὸς τὰς αὐλακίαις τοῦ πρώτου ὀρχώ-
ματος, χιὰ νὰ κόβεται τὸ χῶμα. -

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Ο. ἀνωτέρω περιγραφόμενος Τρέσας ὀργώματος χρη-*

σιμποιεῖται. εἰς τοὺς ὀχραὺς τοὺς προσερισμένους διὰ τὴν σπορὰν
γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Κατὰ μῆνα. *Ἰούλιον, αὐτοῦ περὶ τοῦ*
μένους. Ἰ.ν.ν. καὶ οὖς. τῆς καλομίας καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἔδαφος
ἔχει ὀχραίαν ὀργώνεται. βαθεῖα ἄλλως ὀργώνεται μετὰ τὸν πρώτον
φθινοπρινόν. ἥρα καὶ παραμένει ὀργμένον μέχρι τῶν μέσων τοῦ Νοεμ-
βρίου. ὅποτε ξαναρχώνεται (διβόλισμα ἢ γύρισμα) καὶ ἀκροαίως ὀργώνεται.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

τὴν ἰδίαν διαδοικαίαν ἐκτελούντων καὶ προκειμένων περὶ κηπευτικῶν
ἐφ' ὅσον τὸ πρῶτον ἄρχωμα γίνεται τὸν Ὀκτώβριον. τὴν ἄνοιξιν (Μάρτιον -
Ἀπριλίον) γίνονται ἐν τῇ καὶ ὅτε εἶδετα ὀργώματα (διβόλισματα).
3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νά ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νά σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. *Εἰς τοὺς*

περιβοτέρους τῶν ἀγρῶν γίνεται διὰ πλεονεχία (σιτὰρι - καλαμύ-
νισ, φαβόλια ἢ σιτὰρι - ντομάτες).

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Ἐφ' ὅσον ἀνωτέρω σχετικῶς ἀπαντήσας...*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Κατὰ τὴν σπορὰν*

χρησιμοποιεῖται. ὥστε βακινέλι (δ. ὠθὲν ἢ ντομάτα), ἐξ ὧν λαμβάνε-
ται καὶ διασκορπίζεται ὁ σπόρος, ἢ δοχεῖον με σιγαρίων λαβὴν
ἐνταῦς τοῦ σπέρματος τοσούτεται. δ. ὠθὲν. ἢ το. ὀπίσθημα, αἶμα
διὰ τῆς χειρὸς (χούρτι) διασκορπίζονται ἐπὶ τῷ ἐδάφει.
β) Με ποῖα γεωργικά ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τοῦ χώ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; **Εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ**

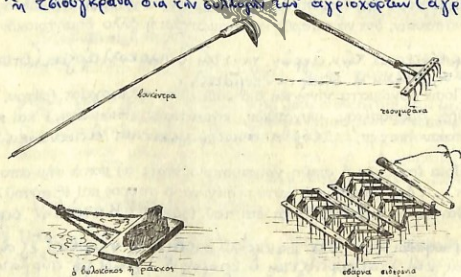
βουκέντρου. ἐφαρμόζεται. μία. μικρὰ. σιδηρὰ, λεπτὴ
τριγωνική. πλὰξ. χρησιμεύουσα. διὰ. τὸν. καθαρισμὸν
τοῦ. ὕδατος. καὶ. τοῦ. ὑψικοῦ. ἀπὸ. τῶν. λαοειδῶν. χυμῶν
καὶ. τῶν. ἀραιῶν. ἢ. ριζῶν.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα, ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); **Μετὰ. τὸ. ὄργωμα. ἔπεται. ἡ. διορθοῦσα...**

καὶ. μετὰ. αὐτὴν. ὁ βάρνισμα,

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων). **Ἡ. ἐργασία. ἐπιφανείας. τῶν. ἀγρῶν. ἐπι-**
τρέπει. τὴν. οἰ. ἀνάγκην. ἀνάγκης. τοῦ. ἀγροῦ. μετὰ. ἀπὸ. τῆς.
ἐργασίας. νὰ. γίνῃ. ἀνεπὶ. τῶν. ἀγρῶν. μετὰ. τῶν. ὁποίων
ἐργαλείων. καὶ. ἀπαιτῶν. τὴν. χρῆσιν. διαφόρων. ἐργαλείων...

Τὰ. συνήθως. χρησιμοποιούμενα. ἐργαλεῖα. εἰναι. ἡ. σβάρνα. κοῦτε
ἢ. τσίχου. κράνα. διὰ. τὴν. διόρθωσιν. τῶν. ἀγριοχωρῶν. (ἀγριοίχες).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπί κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) Διὰ τὸ
ἐκάρφισαν καὶ ἐκάλισμα τῶν μικρῶν ἐκτάσεων κήπων (μπάζελικια)
χρησιμοποιεῖται τὸ δον. ὁ κασμάς, ὁ δον καὶ ἡ τσάπα. Καλῶς
καὶ τὸ ἐκκαλιεῖρι καὶ τὸ διυέλι (δὺα θυέλι). Τὸ ἐκκαλιεῖρι
εἶναι μικρὰ στενὴ τσάπα. Ὁ κασμάς καὶ ἡ τσάπα ἔχουν τὸ
ἐκάρφισμα τῶν κατωῶν εἰκονιζομένων.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα
καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Δὲν χρησιμοποιοῦνται ^{ἐντα} πρέβηνα, πρὸς παρεχὴν βοῦδας εἰς τὸν ζευγολάτην.
Κατὰ τὸ πρῶτον ὄργωμα θπαινιωτά, ἄτομον (δὲν ἔχει εἰδικὸν ὄνομα)
καθαρίζει πρὸ ἢ μετὰ τὰ ὄργωμα τοῦ ζευγὰν ἀπὸ τῶν ἄχρην χόρτων
ἢ ἔνθα ἡ γὰ (νταμάς, μπάριες, καλαμάς, φρίτζες) ἢ τυχὸν ὑπάρχοντες λίθους.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιέργουντο (ἢ καλλιέργουνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἶδους. Εἰς τὸν τοπικὸν μῆρος οὐδὲν ἄλλαν εἶδος ὀσπρίων καλλιερ-
γεῖται. Πλὴν τῶν ψαλμίων (βερζαῖ — καδίζα). Ταῦτα ἐπείρονται εἰς
ἀπόστασιν 10 περίπου ἑκατοστῶν εἰς προχουμένως ἀραιφέντες καὶ
λιπανόντες, διὰ ζωϊκῶν κόπρων ἢ χημικῶν λιπάσμων, ἀφ' ὧν ἐντέλει-
ται. Διὰ τὰ βερζαῖ χρησιμοποιοῦνται βόες ἢ συκαλλεργοῦνται με καλαμάκια
8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιέργουντο (ἢ καλλιέργουνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Διὰ ψυότροφάς, καλλιερ-
γοῦνται ἀπουλιετικῶς με τριφύλλι, ποσειτικῶς ἄχρους, αἱ δ' αἰσὶ σάλας

δὲν ἔχουν ἀνάμνην ἀρδύτως, λέγν. τῆς ὑγρᾶς κρεταεταξέως τῶν
οὐκ ἐκτετακένων ἀχρῶν καλλιερ-
γοῦνται με βίον.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων ὑπέρνουντο ἢ ἐφύτευοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. Δὲν χίνεται εἰς μεγάλον βαθμὴν καλλιέργεια ψυμύλων.

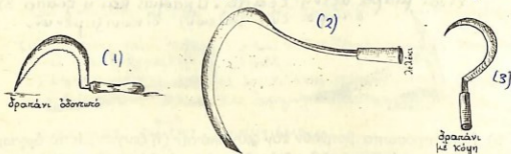
Οὔται φυτεύονται εἰς αὐλάκας, παρὰ ἁπλῶς. Ἀναιχόμενοι καὶ
εἰς ἀπόστασιν 0,50 μ. ὁ εἰς τῶν ἄλλων.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον θερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

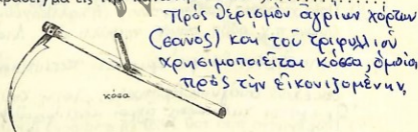
π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 .. Τόσον.. παλαιότερον, ὅσον.. καὶ.. σήμερον.. ἀκόμη.. γίνε-
 .. ται.. χρήσις.. πρὸς.. θερισμὸν.. τῶν.. δημητριακῶν...
 .. (δακτύλιος.. κριδαίρι, Γίκαλις). ἑνὸς.. εἴδους.. δρεπανίου

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ὁμοίαν.. πρὸς.. τὸ δρεπάνι (2). εἰκονιζόμενον, τὸ
 .. ὁποῖον.. ὁνομάζεται.. δρεπάνι.. καὶ.. τοῦ.. ὁποῖου
 .. ἀπὸ.. κόψης.. δέν.. γίνεται.. ὁ θερισμός..

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Ἡ.. λεπίς.. τοῦ.. δρεπανιοῦ.. καὶ.. τῆς.. κόσσης.. εἶναι.. ἴσως.. ὁδοντωτὴ.. (Ἡ.. κόσση.. δύναται.. νὰ.. εἶναι.. καὶ.. ὀδοντωτὴ)..

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

.. τὰ.. ὅλα.. ὑποκείμενα.. καλεῖται.. κόσση.. (ἢ.. δρεπάνι)..
 .. καὶ.. λεπίδα.. ἢ.. λαβὴ, ..

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Τάσος. ἑμίτρα, ἔσον. καὶ. παλαιότερον. τὰ. διάφορα. ἀριστεριὰ. ἐργαλεῖα. προμηθεύονται. ἐκ. τοῦ. ἑμπορίου.*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρῇσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσews καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ὀχι. Ὁ. ὕ. γε. παλαιότερον, οὐ. γε. ἑμίτραν. χύνεται. ἀριστερὰ. δ. ἢ. ἐκρίζωσως. Τούτα. συμβαίνει. μόνον. μὲ. τὸν. βίον, καὶ. τὴν. δικαίαν. (οὐ. χί. πάντοτε).*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ὀχι. τ. α. δημητριακοί, ἐξαιρουμένης. τῆς. βικάλως. θερίζονται. εἰς. ὕψος. περίπου. 0,25 μ. δεδομένου. ὅτι. ἡ. καλαμιά. χερσὶ. αὐτοῦ. αἱ. ἄχυροι. καὶ. τούτω. ὡς. ζωοτροφῇ.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *τὰ. τυ. χ. ἄν. ἐναπομείναντα. ἀριστεριὰ. στάχυα. δὲν. ἔχουν. δέονται. διαμάστιαν.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ. ἰ. δ. οἱ. οἱ. ἀριστερὰ. τοποθετοῦν. ἐπὶ. τοῦ. ἐδάφους. τῆς. χεριές, ἀγκυλιές.*
-
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Οἱ. χεριές, ἀγκυλιές. ἀποτί. θεν. καὶ. πολλὰ. ὁμ. σὺ. μὲ. τὰς. κεφαλὰς. τῶν. σταχύων. πρὸς. τὴν. αὐ. τὴν. κατευ. θυν. τιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Τὰ καὶ αὐτὰ δράγματα, ἐκτετατά, τεποδεταῖ
...μένα. πολλά. ἁμῶν, λέχοντες. Χειρόβολοι.....*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Ἄνδρες. καὶ γυναί-
κες. ἰδιωτῆται. τοῦ πρὸς. ὑφιστάμενον. ἐκείνου. ἢ ἄλλοι
(δανεικαριές). Ὑπάρχουν. καὶ. χύφται, μονίμως ἐκτα-
τεταγμένοι, ἐκ παλαιῶν χρόνων. (Πονεῖν, πονι-
μον).*

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι : με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκαπὴν (ξεκοπὴς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χοῦμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) *Οἱ ἀνωτέρω. ἀναφερό-
μενοι. χύφται. συνήθως. ἐναλαμβάνουν. ν.α. ὑφί-
στου. τὸν. ἄχρον. εἶτε. κατ'. ἀποκοπήν (ξεκοπὴς)
εἶτε. με. τὸ. ἑρέμμα, ὅπερ. καὶ. συνήθως. ἐκείνου.*

*Ἡ κατὰ. ἑρέμμα. ἀμοιβή. εἶναι. 60. δραχμαί. Ἐνίστα-
ται. με. τὸ. μεροκάματο. 100-110. ἀδράχματα. 80. γυναῖκες.*
3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἐφέρουν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Εἰς. τὴν. ἀριστε-
ραν. καὶ. ἑξῆς. ἡμέραν. ἐκείνην. φέρουν. (φοροῦν) πρὸς
προφύλαξιν. τὸ. κπλαμάριον. τοῦτο. εἶναι. ἐν. ἑξῆ-
σιν. ὁλίγη. καμπυλωτὴν, τὸ. ὅπερ. φέρει. πέντε
βπάς. ἐκτός. των. διατάων. μπαίνουν. οἱ. δανειχοί.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; Παλαιότερον καὶ ἡμέτερον (σημερινότερον). Ὁ ἕρως ἤρχισεν Δευτέραν, Τετάρτην, μὴ Παρασκευὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος. Δὲν ὑπάρχει σχετικὴ πρὸς τούτῳ ἐξήγησις.
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. Δὲν τραγουδοῦν....
- Ὀχρεῖμα μετὰ τὸν ἕρως τραγούδια, ἀλλὰ τραγουδοῦν διὰ τὰ ἀπὸ τὰ χυμώδη τραγούδια. Σήμερον τὸ ἀπὸ γλώττης τραγούδι. Ἀντεκαθεσταὶν διὰ τοῦ, ἀπὸ ραδιοφώνου.

- 6) Πού τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔστιν.....

..... Δὲν ὑφίσταται οὔτε ἡμέτερον, ἀλλ' οὔτε καὶ παλαιότερον σχετικὸν ἔστιν.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; Τωτὸ χρόνῳ μετὰ τὸν θερισμὸν, εἰς, θυμῶν, ἀνὴρ, θυγκεντῶναι. τοὺς χειροβολοὺς καὶ τοὺς δέναι. εἰς δεμάτια. Τόσον τὰ δέριμα, ὅσον καὶ τὰ δέριμα. ἡμέτερον γίνεται κυρίως μετὰ θερισμὸν μηχανῶς ἢ θερισθαινομένου τριώτας (κομήνας).

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.
- Ἐνὸς ἀνδρὸς διαλλέχει, ἀπὸ τοῦ πρώτου δεματίου τοῦ δ. δέσει, τὰ με-
χαλότερα. ἐτάχυνε καὶ πλέκοντας τὰς κεφαλὰς τούτων
ἰστιάχυνε. δεματιῶν. Ἐν συνεχείᾳ τὰ ἴδια ἐπαναλαμ-
βάνεται. μὲ τὰ ἄλλα δεμάτια. Ὅταν τὸ ἐπταίρι ἔκη
παράχυνε, ὅποτε τὰ ἐτάχυνε. δὲν βασισθῇ. γὰρ δεμα-
τιῶν. χρυσομεποιοῦν. βοῦρλα. καὶ δαυτὰ πλέ-
κουν. καὶ ὁμοίαν τρέπον. καὶ κάρνουν τὰς δεμα-
τολόγους.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;
- Μετὰ ἀπὸ τοῦ δέσιμον. τὰ δεμάτια ὅλον τοῦ ἀγροῦ
συνεκεντρώνονται εἰς ἓν μέρος αὐτοῦ (κατὰ πρὸς-
μῆκον εἰς τὸ μέσον χάριν εὐκολίας). καὶ τοποθετοῦνται
κυκλῶς τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου. μὲ τοὺς στάχους πρὸς τὸ
κέντρον τοῦ κύκλου (ἐντοκροῦρζουσία).*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἐκαλλιεργεῖται πρὸ τοῦ 1920 καὶ ἐξακολουθεῖ καλλιεργούμενη, οὕτω ὅπως ὄχι εἰς μεγάλων ὄρεων δὶ ὃ καὶ οὐ πλείω τῶν κατοικούντων (κεκοσμένοι ἀπαντᾷ) προμηθεύονται ταύτην ἐν τοῦ ἐμπορίου.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς ^{τῆς} ~~τῆς~~ πατάτας. γίνεταί. ἐν τῷ παραλλήλῳ. ἀναίχαμ-
 νων. αὐλάκων. κατὰ μῆνα. φεβρουάριον. ἢ..
 ἀρχὰς Μαρτίου, μὴ ἀποκλεισμένης τῆς φροσύνης
 οἷον δηλοῖτε ἄλλον μῆνα τῆς ἀνοίξεως ἢ τοῦ θεροῦ εἰς ποσειδωνίους.

2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάσιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρον κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. Ὅταν. ἢ. καλλιέργηδεα. διὰ χειρὶν
 ἔκταβις. εἶναι. μιμρά. ἢ. ἐξαχρῆ. γίνεταί. μὲ σκαπάνην,
 τὴν. χειρὶν. ὡς. πλατεία. ἀξίνα... ἔκ. ἔναντι. ἢ. περι-
 πτώει. γίνεταί. μὲ ἄροτρον. (τὸ ἐκμηδισμένον ἀλέτρι).

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανθοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐστὶ
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ναί. καὶ. ὁ χρόνος
 γίνεταί. διατροφῇ. τῶν ζώων. κατὰ. τὸν. χειμῶνα. μὲ. σανόν
 (ἀγρια. χόρτα, ἀχρῶδες), τριφύλλι. καὶ. βίκον. Ὁ βίκος. ὁπείρε-
 ται. εἰς. ὁρεζιμῶς. ἀχρῶς. ἀχρῶς. τῶν. Ὀκτωβρίων. καὶ. ἐκτείνεται
 τὸν. Μάϊον, ὅταν. δὴ. ἀρχίσῃ. νὰ. δεθῇ. καρπὸν. Πιάζεται. ἐν. μέσῳ
 ἔσπερα. καὶ. δεξιά. μεταφέρεται. εἰς. δεξιὸν. ἀσπράζιον. (καλεῖται) εἰς
 χύμα. τὸ. αὐτὸ. συμβαίνει. καὶ. μὲ. τὸ. τριφύλλι. (σπαστέας). Ἡ. κοπή. γίνεταί. μὲ. κόβες.
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κρό-
 σαν κ.ά.). Ὁ. σανός. κόπτεται. μὲ. κόβες. ἢ. καὶ. μὲ..

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας) δρεπάνια. τῶν
 ὁσίων. ἢ. ἀντιγραφῆ. ἔχει. χίμη. ἀνωτέρω, κατὰ..

- μῆνα. Ἰούλιον. ἢ. ἀρχὴν. καὶ. εἰδικῶς. διδριμῶς. μηχανῆς
 χιὰ. τὴν. κοπὴν. τοῦ. σανθοῦ. καὶ. τοῦ. τριφυλλιοῦ. αὐτοῦ. καὶ. χειρὶ. καὶ. μηχανῆς.
- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησίσθη-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μετά τὴν κοπὴν τὸ χάρτιον (βανός, 7,5 x 11,4) λιάζε-
ται ἐπὶ 5-7 ἡμέρας καὶ ὑδρεύει δένεται δὲ δερμάτιον ὅμοι-
α μὲ ἐκείνα τῶν δημητριακῶν. Γιὰ τὸ δέσιμο χρειάζεται 1/2 βανός
ἢ 1/3 βανός. Ἡ λιάσην τὸ δέσιμο τοῦ ἀποξηρανέντου χάρτου γίνεται
δὲ μπαλές. Γιὰ τὸ δέσιμο δὲ μπαλές χρειάζονται εἴς 1/2 βανός
κλωβίον, καδὸνι διωστικῶν 1x0,80 x 0,60 μ.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δερματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλον
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετὰ τὸν ὑδριεσμὸν ὅλων τῶν ἀχρῶν, τὰ δερμάτια, τὰ ὅποια
ἦσαν συγκεντρωμένα ἐκεί, μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι ὑ-
δρικόκρονο. εἰς παραμείμνον. εἰς τὸ χωρὶν. ἀχρὸν, ὅπου.

ὑδρικόκροτο τὰ ἀλώνι. 2 ἡμέρας ὑπάρχει κρινός, δ.λ. ὅπου
τοὺς χωρικοὺς ἀχρικόκροτο, καὶ ὅπου ὁ ἀχρὸς ἀχρικόκροτο μὲν κρινός,

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν
δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως:

Θεμωνιά. Ἡ κατασκευὴ τῶν δερματιῶν γίνεται

κυκλικῶς εἰς θερὰς σήμια (ἐπὶ τῶν ἀλλοῦ). Ἡ ἀκτὴ τῶν κυκλικῶν
θερῶν μεινύται. ὅπου προκύπτει πρὸς τὰ ἀνω, ὅπου καταλή-
μεν εἰς ἕν μόνον ὅμιον. Ἡ κεφαλὴ τῶν σωρῶν ἐπὶ ἑκατοστὸν κέντρον τοῦ
ὅμιου. ὅπου ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρά εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ναι. ὅπου ὑπῆρχεν χωρ-
τάλιννα, εἰς τὰ ὅποια... μετεφέροντο καὶ δερμά-
τια καὶ ὑδρικόκροτο (ντοκουρετζούνια): ...

ἔν. βυλ. ἐχία. ὑλ. ἐν. ἔν. τ. ἀνω. προηρημένως
ἐπετενεύετο (ὑδρικόκροτο) τὸ ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποίαν θέσιν; Εἰς τὸ σιμ. ἐπὶ τὸ εἰς τὸ χωρὶν. χωράφι.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Καὶτε . αἰμοχέν. εἰα . παλαιότερον . εἶχε . καὶ . ἡδὺν
ἀλώνι

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Καὶτε μῆνα

οἰκονομ. καὶ διάρκει . δαπάνη . τὸν μῆνα
ἵππερ γίνεται οἱ ἀλμυριεῖων μηχανῶν κατὰ Σαλιν ἢ Ἀργυρεῶν .

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ὑδρ. παλιντ. ἀλυντ. ὠφέλει .

ἑμμερ . Ὀλο. τὰ ἀλώνια ἔσαν χωματάλωνοι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) . . . Ἐὰν ἐκαθαρίζετο

καλῶς . ἀπὸ . τὰς . ζυμώσεων . δ . ἀλμυροποιῶν .

ἔπαλειψετο, εἰς ὅσα . βήμετα . ὑπῆρχον . λακκοί ,

διὰ κόπρου βοῶν . (βουνιές) καὶ ἐν βενεχείᾳ
κατεβρέχετο δια ναι γίνῃ περὶ ἑξοστέρην ἐκκληρῶν ,

- 9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασίαι τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ὀχι . δὲν . ὡς .

πάρχει ὠρισμένη . ἡμερομηνία . ἡ παρατοίμασία

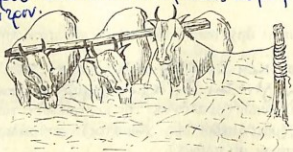
γὰρ τὸν ἀλμυρὸν . γίνεται μία ἐβδομάδα .

περὶ τοῦ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τούτου .

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δερμάτια μετεφέρωντο. ἀπὸ τῆς δέμνιας, ἐκρυμαμένην ἐσχ-
χὺς. τῆς ἀλωνίου. ἐκτὸς οὐκ τοῦ. καὶ αὐτοῦ. ἔχον. ταῖς δερματι καὶ.
ἐκρυμαμένην. ταῦτα. εἰς. ὁμογενέστερος. κύκλου. μετὰ κέντρον
τὸ κέντρον τοῦ ἀλωνίου μετὰς κορυφῶν τῶν σταχυῶν
πρὸς τὸ κέντρον.

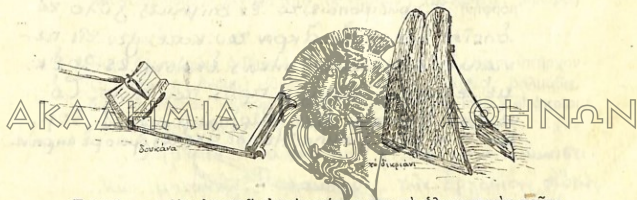
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Προὐ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

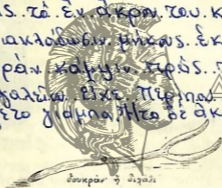
Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δοκᾶνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ τοῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Πρὸ τῆς χρήσεως τῆς ἄλωνιστικῆς μηχανῆς, εἰς τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν καὶ ὄσπριων (μεγάλων ποσότητες), ἐκρημμοποιεῖτο ἀπομακρυνόμενος τὸ ἀνωτέρω ἀναφερόμενον ἐλωνιστικὸν μηχανήμα ἐνομαζόμενον δοκᾶνα ἢ δοκ. χονδρὴ ἐπιμήκης. σανὺ ἐκ πέντε ἑξήκοντος καὶ δύο σανίδων (τεμαχίων) μήκους 1 περίπου μέτρον καὶ πλάτους περίπου 0,80 μ.*

ἢ καὶ εἰς τὴν κάτω αὐτῆς ἐπιφάνειαν ἔφερεν ὅσας διαφόρους μερεθῶν, ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐμφανίζοντο βυθιστοὶ ἀνωμαλῶν ἐπιφανείας λίθοι ἢ κοπτερά τεμάχια σιδήρου, ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων βοδίων καὶ ἐσύρετο κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου. Ἡ κατασκευή τῆς ἐξένεως ἐπιτετοῦς ὑπὸ τῶν σιδεργουργῶν.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

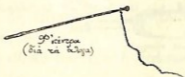
Ὁ ἀλωνισμός. ἤρχιζεν. περίπου. ἀπὸ. τὴν. 8ην.
πρωτῆς. ὥραν, ὅταν. ὁ. ἥλιος. εἶχε. ἀνεβῇ. ἀρκε-
τά. καὶ. εἶχε. σκεχυνῆσαι. τόσον. τὸ. ἄλωνα, ὅ-
ταν. καὶ. τὰ. δακρυα (δερμάτια). ἀπὸ. τὴν.
δρακίαν. ἢ. ὁποῖα. ἐνδεχομένως. καί. εἶχε..
πρὸς. μαζὰ. τὴν. νύκτα. καὶ. ἐτελείωνεν. παντοτε-
ως. ἀπορῶματινάς. ὥρας. εἰς. ἡμέρας.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Ἐχρησιμοποιεῖτο. ἐν. ἐρήμους. ξύλο. τοῦ.
δοκοῦν. εἰς. τὸ. ἔν. ἄκρον. του. κατέμην. εἰς. πε-
νταπλῆν. διακλάδων. μήκους. ἐκατομ. 25-30. εκ.
μέ. ἐλαφρὰ. καμν. ἐρὸς. τὰ. ἄνω. τὸ...
ἐν. ἄνω. ἐργαλεῖον. εἶχε. περίπου. μήκος. 1. μέτρον.
καὶ. ἐλέγτο. χιμήρα. ἥτις. ὅτι. ἀκριβὲς. ὁμοίον. με. πυρσὺν.

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνα, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους; Ὀχι. μόνον. ἔρριπται. με. τὴν. χιμήρα. τὴν. α-
κάμους. δακρυα. ἀλλὰ. με. τὰ. ἐργαλεῖα. αὐτὰ. ἐξυρίσαν, ἀρ-
χίσοντας. ἀπὸ. ἐν. ἐρήμους. ὅλο. τὸ. χωρίον. ἢ. ἄλλο. ἀλωνιστικὸν.
πολλὰς. φορές. ὥστε. τὸ. ἄλωνα. ὁλοκλήρως. ἐξέκαται. ὑπὸ. τὴν. καμν. καί.
14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνοφόρα δια τὴν ὀδηγήσιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἢ κατασκευὴ τῆς; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). Ναι...
Ἐχρησιμοποιεῖτο. μία. ράβδος. μήκους. περίπου. 1. μέτρον.
ἢ. ὁποῖα. εἰς. τὸ. ἔν. ἄκρον. αὐτῆς. ἔφερεν. ἕνα...
καρφίον. καὶ. ἐλέγτο. κάτβινος.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Δὲν.. ὑπῆρχε.. εἰδική.. δυναμεία.. τὴν ἡμέραν.. ἐκίνητο.. ἓνα.. ἄφωμα, τὸ.. ὁποῖο.. τὰ.. ἔλεγον.. ἀλώνι..

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. προσπάνθες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες) οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

..... Σ. ἡμέραν.. ὁ.. ἀλωνισμὸς.. γίνεται, διὰ.. ἀλωνισ-
.. κῶν.. μηχανῶν.. Παλαιότερα.. τὴν.. ἐργασίαν.. οὐκ..
.. πῶν.. ἔκανε.. ὁ.. ἴδιος.. ὁ.. γεωργός.. με'.. ἰδικὰ.. τοῦ
.. ζῶα..

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἦν.. δὲν.. ὑπῆρχον.. Μόνον.. διὰ.. τὴν.. βίαν.. ἔχρη-
.. σιμοῦντο.. ἓνα.. χονδρὸ.. ξύλο..

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

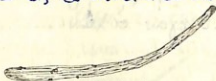
Ὁ.. κόπανος.. αὐτὸς.. ἦταν.. ἓνα.. κοινὸ.. ἐπίμηκες
.. χονδρὸ.. ξύλο, πᾶχος.. ἴσου.. περίπου.. με'.. τὴν.. βραχίονα
.. ἐνὸς.. ἀνδρός.. κοίτης.. 0,80 μ. (160 ποσες).

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).

Ἐγένετο χρῆσις τοῦ κοπάνου
διὰ τῶν δίκων, τῶν φραγῶν, τῶν ρεβυθίων καὶ τῶν κομκῶν.
Ἡ ἐργασία αὕτη ἐγένετο εἰς τὸ δῶτι ἢ τὸ ἀλώνι.

κόπανος στερεογράφου

ξύλο κομμενικὸν διὰ τὸ κομμενικὸν
μικρὸν αὐτὸ δημητριακόν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; Ἀρῆσις τοῦ κοπάνου. Ἐγένετο διὰ...
...μικρῶν μόνον ποσότητος δημητριακῶν ἐπὶ
...μόνον τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.....

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Δι. ὁ δὲ κυρὸς τῆς θυλάκης . . ἢ ἡ φανή . ἢ τὸ ρεβίδι
ἢ τὸ κομμιὶ ἐξηκολύντο εἰς μικρὰν ἀνάγκην εἰς τὸ χαρ-
τῶδες οὐ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκοπανίζοντο μεθ' ἑαυτῶν τῶν

ΧΥΡΙΘΜΩΝ. ΤΩ ΚΑΡΛΩ. ΚΑΙ. ΔΧΙ ΔΧΥΡΑΠΤΩΜΩ. ΤΩ ΒΕΛΑΧΩ. Η ΔΟΥ
ΕΙΣ ΑΥΤΗ ΕΧΙΣΤΟ ΚΑΙ ΤΩ ΒΕΛΑΧΩ. Η ΕΛΑΧΩ ΕΙΣ ΜΟΥΣΑΡΙΑ.

- 22) Κατά τὸ ἀλάνισμα διὰ τῶν ὥρων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

..Οχι.. συζητούμενα.. ή.. συζητούμενο.. τραχιάδι..

- 23) Πότε το πρώτον έγινε χρήσις άλυσιατικής μηχανής εις τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΔΙΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Οἱ ἀλωνισμένοι καὶ ἐτοιμοὶ πρὸς λίχνισμα, στάχυες, δὲν ἔχουν λείαν, θυμαριάνα· ἢ σῆκευς, πρὸς λίχνισμα, κῶν. ἀλων, ἀδέντων, σταχύων. ἔχινετο, ἐν βοιδικῇ, τ. ης. ἀνωτέρω. [Γ. Γελῖς. 22. C. 12.] ἀνωφερομένης. χιμῆρας.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Οὐχιματιζόμενος*

ἔκ τῶν ἀλκυνιδέντων καὶ ἡτομασμένων πρὸς λίχνισμα ἐσταχύων, θυφρός, εἶχε σκῆμα ἐπίμυες καὶ ὠνομάζετο ἄντυλος ἢ κταρός. Οὐδὲν ἐκαρφώνετο ἢ ἐλεγετο ἐπὶ τοῦ θυφρὸς τοῦτον, πρὶν ἀρχίσαι τὸ λίχνισμα πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀκύρου ἀπὸ τὸν καρπὸν.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Μετὰ αὐτὴν, ὡς ἀνω.*

Ἐρχαλεῖον (χιοῖα), μετὰ τὸ ὅποιον γίνεται καὶ ἡ ἀνέμιξις τῶν ἀλκυνιδέντων ἐσταχύων. Ἀφ' ἀποχωρισμοῦ τοῦ τοῦ ἀκύρου καὶ ἀπομείνῃ ἡ κόκκη ἀπὸ τὰ χένια (ἀγανά) καὶ τὰ φύλλα τῆς καλαριάς καὶ ὁ καρπὸς, γίνεται χρῆς συλινὸν πζών (συλόφτωμα).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες... μέλη τῆς οἰκογενείας... τοῦ θυφρὸς...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ ἐναπομείναντα μετὰ τὸ λίχνισμα, μαζί με τὸν καρπὸν, κόμπια λέγονται κόκκοι. Δὲν γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... Δέν... ἐχένετο... δευτέρω... αἰώνισμα,
 ἀλλὰ... τὰ... ἀποχωρῶντα... μετὰ... τοῦ... καρποῦ
 τεμάχια... σταχύνων (κότταλα)... τὰ... ἐπερυσύβον
 ἀπὸ... ἑνὸς... μηχανήματος... ὀνομαζομένου... δριμόνι.
 Τοῦτο... εἶπε... δερμα... ἀποτριχωμένον... δτετριμμέ-

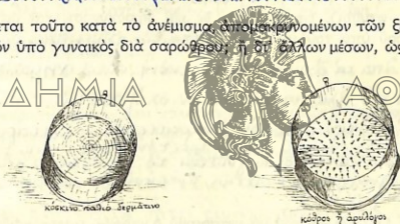
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύνων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

ν.ν... ἐπὶ... ξυλίνου... πλατεῖος... ὀχήματος... ὀρι-
 θυνίου... παραλληλογράμμου... μέ... ὀπείς... καὶ...
 ὀλιν... τὴν... ἐπιφάνειαν... αὐτοῦ.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

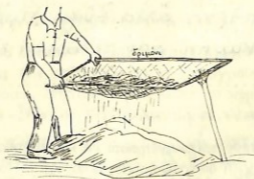
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο... παλιό... δριμόνι

κόσπος ἢ ἀριόλος

δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

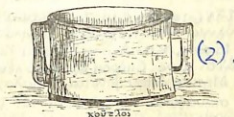
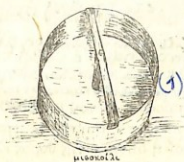
(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) τὸ σωροῦ. σωρεῖται
μενν. δριμόνι, προκείμενον. καὶ χρισιμιοσηθῇ, διὰ τὸν
χωρισμόν. τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ

τοῖς λατοῖς ὕλας, ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ μένου τοῦ μικροτέρου πλεονα
του με εχοινιγν, τοῦ οποιου το ἄλλο ἀκρον ἡτο δεμενον καλου
σταυρω. καὶ. ἐκρατεῖτο. σινα τῶν ἀπέναντι πλευρῶν. εἰς τὴν
οποιον. ὑπῆρχε χειρολαβὴ ὑπὸ ἀντρος ἢ γυναικός. ἐν αὐτῷ
ἀτομοι. ἔφηνκε. ἐπαυλ. ἐπὶ δριμόνι. τὰ κόκκαλα με τῶν καρπῶν.
Δι. εἰς φέρων κινεῖται τοῦ δριμόνι ἀπεχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τὰ κόκαλα.
τὰ κόκαλα ἀπέναντι πλεονα τοῦ δριμόνι. ὁ καρπὸς ἐκτὸς τοῦ δριμόνι.
(7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσης καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; ἔπειτα τὸν πλῆρη ἀπεχωρίζεται τοῦ
καρποῦ ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὴν ὄσπλη, ἐκτὸς σχηματίζεται, εἰς
τὸ μένον τοῦ ἀνωτέρου. εἰς σωρόν σχηματίζονται. καὶ σχηματίζε
ται. ἐπὶ αὐτοῦ. σταυρὸς. χαράσσεται μενν. τρεβείρων γραμμῶν
ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ κώνου πρὸς τὴν βαρὺν αὐτοῦ. εἰς τὴν κορυ
φην τοῦ κώνου. ἐπαυλ. ἐπὶ τὸ. φυλόφωρα. καὶ ἀκαλουθεῖ
ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ γονυπετῶς προσκύνσεις καὶ ἀσπασμός
τοῦ σωροῦ.

- 8) *Αλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.
.... Δέν. ἀπῆρχον. ἄλλοι. ἔδιμα. πρὸ. τοῦ. μεταφ. .
... ρᾶς. τοῦ. καρποῦ. ἀπὸ. τοῦ. ὀλῶνι. εἰς τὴν. ἀποθήκην.
.....
.....

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ὀλῶνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήκαι. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ὀλῶνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὁκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
 γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). Ἡ δοχεὶα κατεβάλλετο
 ὡς εἶδος φέρει εἰς τὸν δεκάτην (φορατῆ) εἰς τὸ αἰώνι· εἰς εἶδος
 ἡ μέτρον. ἔχοντο διὰ δοχεῖα· ἐκλαμάρυντο. ἑκλήματες κυλινδρῶν τῶν
 ὁσίων. ἡ χωρητικότης ἦτο· μίτρο· καλὰ (12-14 ὁκάδες) καὶ ἐλέγετο
 μισοκοιλὴ ἢ οἰνιάκο. τὸ ἑκλήμα του· ἦτο ὁμοίον πρὸς τὸ ἑκλήμα
 τοῦ. ἑκκινδομένον. κατωτέρω (1)·.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ αἰώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀποθηκιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
 χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα, ἢ φωτο-
 γραφίας αὐτῶν). Τὰ ἀγροφυλακιάτικα κατεβάλλετο εἰς
 τὸ αἰώνι· εἰς τὸν ἴδιον τὸν ἀγροφύλακα. Ἡ ποσότης
 εἰς κοιλὰ ἦτο ἀνάλογος μὲν τῷ καλλιερ-
 νέντῳ· ἐντέλειαν. Τούτο ἔχοντο· ὅταν· ἀπὸ τῶν
 ἰδιοκτητῶν ἀγροφύλακες.....

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
 ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
 κὰς συνηθείας) Μετὰ τὸν αἰώνιον καὶ τὴν καταβολὴν τῶν
 δοσιῶν εἰς τριταίῳ ἡ παραγωγή μετεφέρετο ἐντὸς τῆς οἰκίας
 καὶ ἀποθηκεύετο εἰς μεγάλα δοχεῖα κυεωσιὰ (ἀμπάρια). Ὁ περι-
 βάλων καρπὸς πορεύμενος ἐντὸς δοκκῶν, καχυπομένως
 κατ' εἶδος· ἀποθηκεύεται εἰς ἀποθήκην ἐκτὸς τῆς οἰκίας.
- 4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ αἰώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τὸ αἶχμο μεταφέρεται ἐκ τοῦ ἀλωνίου
καὶ ἀποθηκεύεται εἰς χύμα ἢ μὴ ἀποθηκεύεται εἰς χύμα εἰς
παραμεινὴν εἰς τὴν οἰκίαν ἀποθηκεύεται (ἀσφαλαυρῶνα)

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου γίνεται (ἐγίνετο μᾶλλον) ὡς ἔξιν. πρὸ

τῆς θύρας εἰς τὸ κομὴ καὶ τοῦτο εἶναι κύλινδρον μετὰ κύματα
ξύλινα καὶ πυθμένα δερμάτινον φέρεται ἀπὸ τοῦ θάβου ἐν ἧτοι πέρησιν
15. ἐκ. καὶ ἡ διάμετρος αὐτοῦ 4. ὁ ἐκ. Αἰὶ κινεῖται αὐτὸν ἐξ ἑκαστοῦ ἀπὸ
τοῦ σπόρου οἱ ψιλοὶ σπόροι (ἀκαρποὶ χέννημα). Σήμερον εἰσάγονται καὶ αὐτὰ ἐκ θύρας
ἐν τῇ πλέκτῃ.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατὰ
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυών,
τὸ ὅποιον ἀναρτάται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁχι... ἐστὶν... ἀνάρταται... ἀπὸ τῆς θύρας, ἀλλ' οἷον καὶ παλαιό-
τερον... καὶ αὐτὸν... ἢ παρὰ τὴν... δρεμὴν... ἔδωκεν.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πότον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΗΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμνηστικῆς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ὁ ὕδαρια, κατ' ἔθιμον... πῶς... ἀνάρταται
... ἢ... ἀνάρταται... ποτε... εἰς... τὸν... τόπον...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, άπό ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι είς κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξορκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

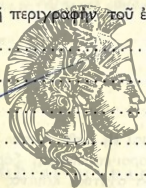
4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

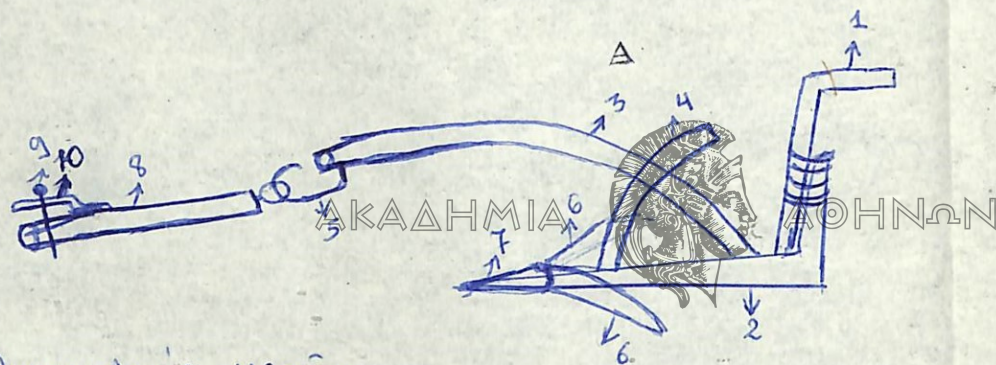
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σχήμοι Ποικιλῶν φυλῶν ἀρότρων

Ὀνοματολογία μερῶν

- 1) = χερσὺλι
2. = ἀλεφρονόδα ἢ μάννα
3. = σταθάρι
4. = ἑνὸς
5. = χαρζος
6. = ὑπερὸ
7. = ἐνὶ ἢ ὑπὲρ
8. = ζεψία
9. = μεθοδεύλι (συνήθως βρίσκεται ἐνὶ τοῦ θυγῶ, σχῆμα 1 γελῶς 6).
- 10) κεψὲς

- 1) Μεσογεία
- 2) Γυγος
- 3) Γεγρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τράφια. Εργαλείον χρη-
σίμενον δια το διχνίστα.
Η ενοπιφορέα είναι
κατά τον τετραγώνον
έναν, της οποίας
α γὰ διχνίστα και
ωροσφίρα δια τὴν
περασφάν του ἀκέρου
εἰς χύτα και τὴν ἀνοδη-
κωσὴν αὐτοῦ ἐνὸς τοῦ
ἀκέρου. —

Παρεόν,
Γεργιά,
Γυγός.

■

Γυγός
ε Γεργιά.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σβάρνα,
Γεργιά 25
Σιχθυρά
Καργιά.